

mer i hver Kommune. Det vilde, tror jeg, være et Forsøg værd, om man ikke her ligesom i det gamle England kunde gøre det til en Ærespost.

Det Lovforslag, som nærmest er til Forhandling, nemlig det om Domsmagten, kan jo i øvrigt give Anledning til forskellige Bemærkninger. Ved første Øjekast er der noget, som støder mig, nemlig den underlige Arkitektur, som baade dette Lovforslag og de følgende have, idet de tage Grunden af hele Ordningen sidst og Toppen først. De begynde bestandig med Højesteret, dernæst kommer Landsretterne, og saa først komme de til Grunden: Første-Instansretterne. Det forekommer mig underlig bagvendt. Et Værdighedshensyn kan der her ikke være Tale om; tværtimod synes jeg, at dette fyldestgøres allerbedst, naar Højesteret som det højeste kommer til sidst. Baade Udviklingen af Reglerne og Forstaaelsen og Opfattelsen deraf vil lettes mærkelig derved, at man tager Grundlaget først, saa Mellebygningen og oven paa det Toppen.

Saa er der i dette Lovforslag — det gælder for Resten ogsaa noget de følgende — adskillige Punkter, hvor Justitsministeriet bliver sat ind som handlende i Domsmaskineriet. Det er f. Eks. saadanne Ting som Dommerkonstitutioner, Regler for Retsbøger, Instruks for Stævningsmænd m. m. Der synes det mig, at det er ganske urigtigt at have forvaltende Myndighed til at gribe ind; jeg synes, at man paapasselig skal sørge for, at Dommernes Forretninger kun blive undergivne Domsmagten og ikke nogen forvaltende Magt. De nævnte Forretninger kunde passende henlægges til Retterne selv, eller maaske visse af dem bedst kunne besørges af et ved Lov bestemt Dommerudvalg, bestaaende saavel af Første-Instans-Dommere som af Landsdommere og af en Højesteretsdommer.

I denne Forbindelse vil jeg ogsaa bemærke, at det forekommer mig, at der er Trang til en udtrykkelig Bestemmelse om, at Dommeren i ingen Del af sin Embedsvirksomhed er undergivet nogen Forvaltningsmyndighed. Saaledes bør det jo være, dette skulde være Følgen af de ny Regler; men for en Sikkerheds Skyld, og da der altid kan være noget, man i en eller anden Regel har overset, og hvor der altsaa alligevel kunde blive Indblanding af Regering eller Forvaltning, er det godt at have en, saadan almindelig Bestemmelse. Jeg tror, at den skulde indsættes i dette det første Lovforslag.

Ud fra samme Tankegang turde det

være rigtigt at indsætte en Bestemmelse om, at det Paalæg, som en Embedsmand hidtil har kunnet modtage til at fralægge sig Beskyldninger, skulde ikke kunne gives Dommere af andre end overordnet Ret og for Højesteretsdommeres Vedkommende af Rettens Formand.

Den Anordning af Domsmyndigheden, som findes, er jo for øvrigt, som alt det andet i Forslaget, fortrinlig gennemtænkt og er ogsaa i mange Henseender udmærket god, men Bestemmelsen om Dommernes Ansættelse og i Særdeleshed om deres Forfremmelse trænger efter min Formening til nærmere Udarbejdelse.

I Forbindelse med dette kunde man maaske ogsaa drøfte det Spørgsmaal, om det ikke skulde være rigtigt at lade alle Øvrighedsforretninger, altsaa Politimesterens, Notarens, Fogedens Forretninger osv. være under Indenrigsministeriet og kun Dommervirksomheden under Justitsministeriet. Det vilde give en vis Klarhed i Begreberne og vilde ogsaa frembyde nogle Garantier med Hensyn til Ansættelser og Forfremmelser. Jeg henstiller det i alt Fald til Overvejelse.

De enkelte Retters Sammensætning er jo for Resten god. Specielt maa det siges, at den Maade, hvorpaa Nævningerne skulde tilvejebringes, synes mig meget god, men der er et vedrørende Nævningerne, der forekommer mig ikke ganske tilfredsstillende, det er Bestemmelsen om, hvem der skal kaare Nævningerne fra Grundlisten. Dertil sætter Lovforslaget et Udvalg, der bestaar af en af Kongen beskikket Formand, to af Landsrettens Justitiarius og to af vedkommende Amsraad og Købstadkommunalbestyrelser valgte Medlemmer. Denne Sammensætning tiltaler mig ikke ganske. Jeg skal ikke her nærmere angive, hvorledes jeg kunde tænke, at det vilde være bedre; men jeg tror, at hvor man ved en ny Institution som Nævninger netop lægger an paa at faa det mest betryggende for Domstolenes Uafhængighed baade af Regeringen og af anden Indflydelse end Lægmandsopfattelsen, skal man ogsaa være forsigtig med Hensyn til Sammensætningen af det nævnte Udvalg.

Jeg kan ikke her undlade at gøre den mindre Bemærkning, at jeg meget har undret mig over, at Lovforslaget opretholder Danske Lov 1—2—1 om, at Prins og Prinsesser af Blodet alene skulde være undergivne Dom af Kongen eller af den, som Kongen dertil forordner. Det er under vore rolige, loyale og gode Forhold ikke noget Spørgsmaal, der kan ventes at